

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język rosyjski
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Forma arkusza:</i>	MJRP-R0-100
<i>Termin egzaminu</i>	11 maja 2023 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2023 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
  - popełnia błędy, które
    - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *своей бочки* zamiast *своей дочки* w zadaniu 3.1.
    - powodują, że użyty wyraz nie byłby rozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *у него не было часу* zamiast *у него не было времени* w zadaniu 6.7.
    - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. *разное время рабочего дня* w zadaniu 3.4.
  - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej
  - udziela odpowiedzi, która
    - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *ребёнка* zamiast *дочери* w zadaniu 3.1.; *его работа* zamiast *пунктуальность* w zadaniu 6.5.
  - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *финансовая* zamiast *деньгам* w zad. 3.2.
  - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *пунктуальность и чистота* zamiast *пунктуальность* w zadaniu 6.5.
    - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem
  - udziela odpowiedzi w innym języku niż wymagany w danym zadaniu, np. *дostać w spadku* zamiast *получить по наследству* w zadaniu 6.7.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku rosyjskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.
4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku rosyjskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.
5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla konkretnych zadań w arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są również odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 ¹		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiadane w naturalnym tempie [...].</i>	II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	C
1.2.		II.8) Zdający odróżnia informacje o faktach od opinii.	A
1.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	C
1.4.			C
1.5.			B
1.6.		II.3) Zdający określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora wypowiedzi.	D

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiadane w naturalnym tempie [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	D
2.2.			A
2.3.			C
2.4.			F
2.5.			B

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1246).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
	Wymagania ogólne		Wymagania szczegółowe
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>		VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym. II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.
3.2.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...].</i>		
3.3.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		
3.4.			

Uszczegółowienia do zadania 3.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3.1.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja, że domek został zbudowany dla córki.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
своей дочери	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
дочери / дочери	
дочерья	błąd ortograficzny niezakłócający komunikacji
его дочери	

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
девушки / жены / столяра	odpowiedzi niezgodne z tekstem
(своего) ребёнка	odpowieź nie jest precyzyjna
малышки	
девочки	

Zadanie 3.2.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja o problemie z pieniędzmi.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
начальным/стартовым капиталом
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
денежными средствами / бюджетом / деньгами / финансами
оплатой материалов / оплатой за материал
денгами
стартовым капиталом
оплатей материалов

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
инструментами / кредитом / местом для мастерской	odpowieź niezgodna z tekstem
оплатой	odpowieź jest niewystarczająco precyzyjna
материалами	
женой	odpowieź nie łączy się logicznie z fragmentem tekstu otaczającym lukę

Zadanie 3.3.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja o wyborze drzewa dla zamocowania domku.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
выбора подходящего дерева для установки домика
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
(подходящего) дерева для размещения домика
выбора дерева (деревьев) для установки домика
выбору дерева, на котором можно повесить домик
неподходящего дерева для расположения домика

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
проекта домика	odpowieź niezgodna z tekstem
цены домика	
безопасности постройки домика	
проекта	
выбора дерева	odpowieź jest nieprecyzyjna
дерева / деревьев	
незнания клиентов о строительстве домиков на деревьях	
места для домика	

Zadanie 3.4.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja o braku czasu lub dużej zajętości biznesmena.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
у него не было времени	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
он очень занят / у него много работы / его график расписан на два года вперёд / у него плотный график / его рабочий график заполнен до отказа	
заказчик хотел, чтобы он приступил к работе немедленно, а у него рабочее время расписано по часам на два года вперёд	
он не мог так быстро/сразу начать проект/приступить к работе	
у него были другие заказы (на этот период)	
у него не было время	
у него нет время	

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
было трудно/сложно	odpowiedź niezgodna z tekstem
не хотел	
был вынужден	odpowiedź jest niewystarczająco precyzyjna
у него есть график	
не мог	
вынужден был сказать «нет»	
не имел часа	błąd językowy zakłócający komunikację

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających z dysleksją, dysgrafią i dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie ze słuchu uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
3.1.	сваей дочьки
3.2.	матерялов / диенгами
3.3.	вывора дерева для установки дому
3.4.	у ниво много равоты

Rozumienie tekstów pisanych**Zadanie 4.**

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
4.2.		III.2) Zdający określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora tekstu.	D
4.3.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
4.4.			D
4.5.			C

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	D
5.2.			C
5.3.			E
5.4.			F
5.5.			B

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.2) Zdający określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora tekstu	D
6.2.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
6.3.			D
6.4.		III.3) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	D

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
6.6.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].</i>		
6.7.	I. Znajomość środków językowych.		
6.8.	<i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		

Uszczegółowienia do zadania 6.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 6.5.

W odpowiedzi zdający powinien się odnieść do punktualności transportu.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
его пунктуальность
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
Соблюдение расписания
Что он не опаздывает / он ходит без опозданий / пассажир до минуты знает время прибытия в пункт назначения / пассажир может быть уверен на 100 %, что его автобус или трамвай наверняка придёт без опоздания / транспорт ездит строго по расписанию /его работа отлажена очень хорошо
он не апаздываит
ездит па расписанию

Zadanie 6.7.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się jedna z dwóch informacji: *получить по наследству* lub *выиграть в лотерею*.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
получить по наследству / выиграть в лотерею
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
в наследство / по наследству
От родственников, которые умерли

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
Въехать в столицу Китая	odpowieź niezgodna z tekstem
по согласию властей	
выиграть	odpowieź jest nieprecyzyjna
получить	
получить от отца	
играть в лотерею	

Zadanie 6.8.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja o akcji dotyczącej taniej kawy dla rowerzystów.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
«Дешёвый кофе для велосипедистов»
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
Акция для тех, кто приедет в кафе на велосипеде / акция кафе для тех, кто пересел на велосипед
в акции со скидками на кофе для велосипедистов
в акции для велосипедистов со скидками на кофе

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
«С ветерком!»	odpowiedź niezgodna z tekstem
«На работу на метро!»	
в акции кафе и ресторанов	odpowiedź jest niewystarczająco precyzyjna
в акции, на которую москвичи откликнулись с огромным энтузиазмом	
в акции со скидками на кофе	

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających z dysleksją, dysgrafią i dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie tekstów pisanych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
6.5.	ево пунктуальност
6.6.	работа начинаится и кончается в разное время
6.7.	в наследства
6.8.	дишовый кофе для велосипедистав

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	A
7.2.			D
7.3.			C
7.4.			B
7.5.			D
7.6.			D

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	городу
8.2.			времени
8.3.			разной
8.4.			окажутся

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>по совету учителя / благодаря совету учителя</i>
9.2.			<i>в возрасте семи лет / в семилетнем возрасте</i>
9.3.			<i>переписывается (письмами) с Антоном / и Антон переписываются (письмами)</i>
9.4.			<i>по болезни / из-за болезни</i>

W zadaniu 9.2. uznaje się odpowiedź cyfrą pod warunkiem zastosowania odpowiedniego zapisu (7-ми lub 7-и).

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie akceptuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.
3. Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających z dysleksją, dysgrafią i dysortografią*

W zadaniach otwartych sprawdzającym znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 8. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
8.1.	гораду
8.2.	
8.3.	разнай
8.4.	акажутся

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 9. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
9.1.	па совету учителя
9.2.	в возрасте семи лет / в симилетнем возрасте
9.3.	
9.4.	па балезни / из-за балезни

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 wyrazów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz temat wybrany przez Ciebie. Zakreśl jego numer.

1. W ostatnim czasie młodzi ludzie coraz częściej organizują spotkania w gronie przyjaciół, podczas których wspólnie gotują. Napisz **rozprawkę**, w której wyrazisz swoją opinię na temat takich spotkań. Rozważ go z punktu widzenia osoby organizującej takie spotkanie w swoim domu oraz osób zaproszonych do wspólnego gotowania.
2. Chcesz z kolegami zrealizować w swojej miejscowości projekt *Азбука Интернета для пожилых людей*, mający na celu zapoznanie starszych ludzi z podstawami internetu. W **liście** do lokalnych władz napisz o korzyściach, jakie niesie ten projekt starszym ludziom, oraz o tym, jakiej pomocy oczekujesz od władz miejscowości.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (rozprawka)

- I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty [...], kończy wypowiedź konkluzją.
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (list)

- I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.2) Zdający opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości [...].
- V.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.
- VIII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z pięciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny
	W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.			
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny
2. Pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go/jej wypowiedź nie jest komunikatywna wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu
3. Drugi element tematu				

<p>4. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi</p>	<p>R A L</p>	<p>zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami</p>	<p>zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi</p> <p>zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi</p> <p>zdający stosuje zakończenie schematyczne (szampowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy</p> <p>zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami</p>	<p>brak zakończenia</p> <p>zakończenie nie jest komunikatywne</p> <p>zakończenie nie jest zgodne z tematem</p> <p>zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi</p>
<p>5. Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat</p>	<p>R A L</p>	<p>wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat</p>	<p>wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat</p>	<p>wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.</p>

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
<p>1. Elementy charakterystyczne dla formy</p>	R	teza jest umiejscowiona we wstępie	<p>wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.</p>
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
<p>2. Kompozycja</p>	<p>R A L</p>	<p>wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia</p>	<p>wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.</p>
<p>3. Segmentacja</p>	<p>R A L</p>	<p>tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony</p>	<p>wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.</p>
<p>4. Długość pracy</p>	<p>R A L</p>	<p>długość pracy mieści się w granicach 180–280 wyrazów</p>	<p>wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.</p>

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Jeżeli zdający tworzy wypowiedź w innej formie niż wskazana w temacie (np. pisze list zamiast rozprawki), praca jest kwalifikowana we wszystkich elementach formy na poziom 0.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

TABELA C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10	5 pkt	4 pkt	3 pkt
8–9	4 pkt	3 pkt	2 pkt
6–7	3 pkt	2 pkt	1 pkt
4–5	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2–3	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0–1	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 1 punkt.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

ROZPRAWKA

Temat

W ostatnim czasie młodzi ludzie coraz częściej organizują spotkania w gronie przyjaciół, podczas których wspólnie gotują. Napisz **rozprawkę**, w której wyrazisz swoją opinię na temat takich spotkań. Rozważ go z punktu widzenia osoby organizującej takie spotkanie w swoim domu oraz osób zaproszonych do wspólnego gotowania.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Ten typ rozprawki umożliwia zdającemu wyrażenie własnej opinii odnośnie problemu określonego w temacie wypowiedzi, bez konieczności przedstawienia dwustronnej argumentacji („za i przeciw”). We wstępie nie wymaga się uwzględnienia podanych w poleceniu elementów tematu. Należy natomiast uwzględnić je w rozwinięciu.

Dobrze napisana rozprawka:

- zawiera we wstępie zgodną z tematem, jasno sformułowaną tezę, która zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
- w rozwinięciu omawia zagadnienie w sposób przejrzysty, logiczny; wszystkie argumenty przedstawione w rozwinięciu konsekwentnie wspierają postawioną tezę
- zawiera podsumowanie zgodne z tezą oraz argumentacją przedstawioną w rozwinięciu
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

1. Aby teza rozprawki była uznana za zgodną z tematem, wymagane jest odniesienie się do wspólnego gotowania podczas spotkań w gronie przyjaciół i wyrażenie własnej opinii na ten temat. Jeśli teza zawiera ogólne odniesienie do spotkań w gronie przyjaciół bez nawiązania do wspólnego gotowania, to jest traktowana jako niezgodna z tematem.
2. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, wskazywać, że prezentowane będą różne zdania, np.: *Я считаю, что встречаться у кого-то из друзей и вместе готовить – это просто замечательная идея. / В последнее время молодые люди часто организуют встречи, во время которых вместе готовят. По-моему, для тех, кто приходит в гости, это здорово, а вот для хозяина квартиры – не очень.*
3. Teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, jeśli jest pytaniem, które nie pozwala na określenie, jakie stanowisko zajmuje zdający w kwestii wspólnego gotowania, np. *Хорошая ли это идея – собраться вместе на чужой кухне и готовить?* Uznaje się ją wtedy za odbiegającą od tematu.
4. Fakt, że teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki jest poważną usterką w zakresie zgodności z tematem. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki ORAZ jest niezgodna z treścią rozwinięcia, jest kwalifikowana na poziom 0.
5. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że w ostatnim czasie młodzi ludzie coraz częściej organizują spotkania w gronie przyjaciół, podczas których wspólnie gotują, nie jest tezą.

6. Stanowisko wyrażone w tezie musi być spójne z treścią rozwinięcia rozprawki. Teza jest kwalifikowana jako „nie w pełni zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu”, jeśli np. zdający wprowadza w rozwinięciu argumenty, które są sprzeczne z tezą (np. teza zapowiada omawianie pozytywnych stron wspólnego gotowania, a w rozwinięciu przedstawione są również negatywne strony takiej sytuacji). Podanie argumentów sprzecznych z postawioną tezą jest akceptowane pod warunkiem, że zdający wskazuje na poglądy innych osób po to, żeby wyjaśnić, dlaczego się z nimi nie zgadza, np. *Некоторые думают, что такие встречи совершенно бесполезны. Я же считаю, что это не так.*
7. Jeśli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

Хорошо ли ходить друг к другу в гости, чтобы готовить вместе? Я думаю, что да!	teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
Часто молодые люди собираются у кого-то из друзей и вместе готовят. Хорошо ли это?	teza odbiegająca od tematu (teza jest pytaniem, które nie zapowiada struktury rozprawki)
Учиться готовить с друзьями – всегда интересно. Я считаю, что это замечательно!	teza niezgodna z tematem
Сегодня молодые люди часто собираются вместе и готовят.	brak tezy

Elementy tematu

1. Elementami są: (1) punkt widzenia osoby zapraszającej i (2) punkt widzenia osoby zaproszonej.

(1) Punkt widzenia osoby zapraszającej

Zdający powinien wyrazić swoją opinię dotyczącą pozytywnych lub negatywnych stron organizacji spotkania z przyjaciółmi i wspólnego gotowania podczas tego spotkania, przedstawiając punkt widzenia gospodarza w takich kwestiach, jak np.:

- przygotowanie domu/mieszkania (np. niezbędne sztucce, naczynia, stanowiska pracy, odzieży ochronnej itd.)
- zakup produktów
- komfort bycia w domu
- koszty
- możliwość przyjmowania gości u siebie / ciekawego spędzania czasu wolnego / nauczenia się czegoś nowego.

(2) Punkt widzenia osób zaproszonych

Zdający powinien przedstawić sytuację gości zaproszonych do wspólnego gotowania, biorąc pod uwagę takie kwestie jak np.:

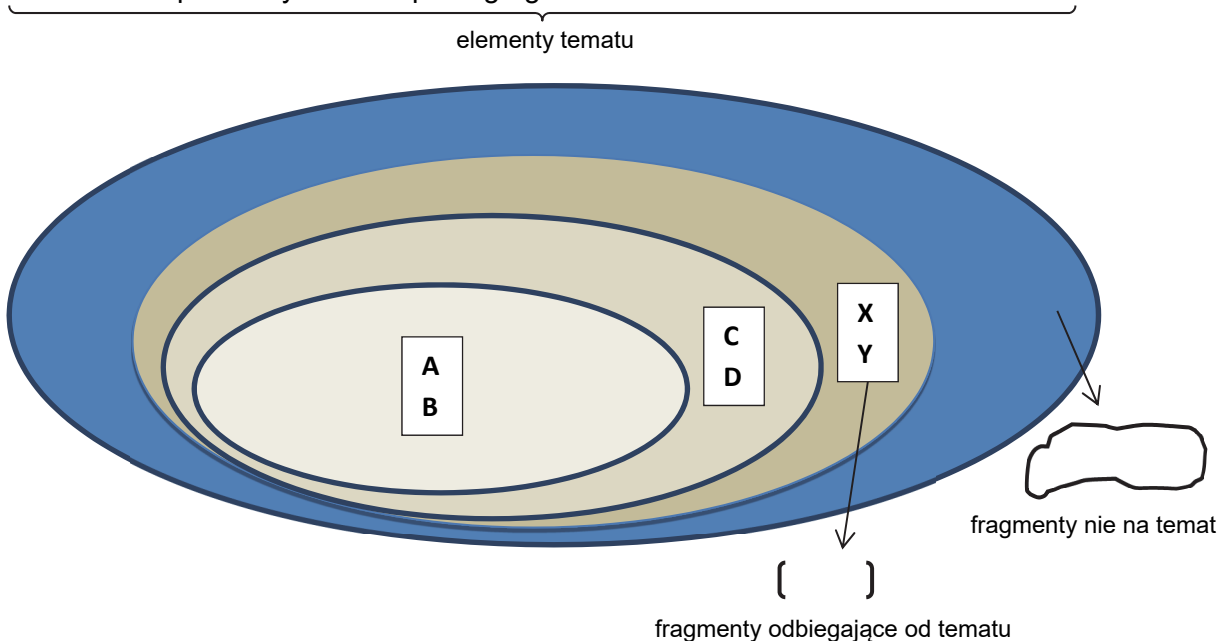
- warunki/wygody/niewygody wspólnego gotowania w cudzej kuchni
- sposób dojazdu
- bezpieczeństwo
- koszty
- możliwość ciekawego spędzania czasu wolnego / nauczenia się czegoś nowego.

2. Jeśli argument przedstawiony przez zdającego jest sprzeczny z tematem, czyli nie odnosi się do wspólnego gotowania w czasie spotkania u kogoś w domu, nie bierze się tego argumentu pod uwagę, oceniając dany element.
3. Jeśli zdający we wstępie wprowadza temat spotkania w gronie przyjaciół, podczas którego wspólnie gotują, a w argumentacji nie wspomina o domu, mieszkaniu osoby zapraszającej, taka realizacja poszczególnych elementów jest akceptowana.
4. Jeżeli zdający nie odnosi się w swojej pracy bezpośrednio do wspólnego gotowania, ale przedstawione argumenty nie wykluczają, że chodzi o wspólne przygotowanie potraw, to taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
5. Jeżeli zdający pisze opowiadanie/artkuł/list o wspólnym gotowaniu podczas spotkania z przyjaciółmi, to taka praca jest uznawana jako praca niezgodna z poleceniem.

Zgodność z tematem

W ostatnim czasie młodzi ludzie coraz częściej organizują spotkania w gronie przyjaciół, podczas których wspólnie gotują. Napisz **rozprawkę**, w której wyrazisz swoją opinię na temat takich spotkań. } „główka”

Rozważ go z punktu widzenia osoby organizującej takie spotkanie w swoim domu oraz osób zaproszonych do wspólnego gotowania.

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:
    - ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
    - ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), pod warunkiem że podane argumenty są zgodne z tezą, np.:
      - punkt widzenia sąsiadów
      - punkt widzenia rodziców
      - rady, jak lepiej zorganizować takie spotkanie, co najlepiej przygotować.
- Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
  - przepis na udane danie
  - opis jednej z diet
  - rozważania na temat zdrowego odżywiania się.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.:
  - opis przyjęcia urodzinowego w kawiarni
  - organizacja spotkań towarzyskich (bez nawiązywania do wspólnego gotowania)
  - rozważania na temat sposobów spędzania czasu wolnego w gronie przyjaciół / stylu życia.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, które jest kluczowe dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja poszczególnych części danej pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Przykłady schematycznego zakończenia rozprawki	Przykłady zakończenia znacznie odbiegającego od tematu
Поэтому можно сказать, что это хорошая идея.	Я уважаю людей, которые любят проводить время вместе.
Подводя итог, можно сказать, что нужно хорошо подумать, прежде чем принять такое решение.	Можно сделать только один вывод: если любишь есть, то всегда найдёшь желающих присоединиться.

Uwagi dodatkowe:

Jeśli rozprawka jest napisana w formie listu (posiada zwrot rozpoczynający i/lub kończący), segmentacja pracy jest kwalifikowana na poziom 0.

LIST FORMALNY

Temat

Chcesz z kolegami zrealizować w swojej miejscowości projekt *Азбука Интернета для пожилых людей*, mający na celu zapoznanie starszych ludzi z podstawami internetu. W **liście** do lokalnych władz napisz o korzyściach, jakie niesie ten projekt starszym ludziom, oraz o tym, jakiej pomocy oczekujesz od władz miejscowości.

Dobrze napisany list formalny:

- zawiera we wstępie określenie celu, w jakim został napisany
- omawia dane zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny
- zawiera elementy typowe dla formy: odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący, akapity itp.

Wstęp

1. Aby wstęp był uznany za zgodny z tematem, zdający powinien odnieść się w nim do pozytywnych aspektów projektu mającego na celu zapoznanie starszych ludzi z podstawami internetu i napisać, jakiej pomocy oczekuje od władz miejscowości itp.
2. Wstęp musi zawierać cel/ powód napisania listu, zgodny z tematem, czyli organizacją projektu mającego na celu zapoznanie starszych ludzi z podstawami internetu lub koniecznością poprawy życia osób starszych.
3. Zdający nie musi odnosić się we wstępie do propozycji umożliwiającej rozwiązanie problemu związanego z planowanym projektem.

Elementy tematu

Elementami są: (1) korzyści, jakie niesie projekt mający na celu zapoznanie starszych ludzi z podstawami internetu, (2) pomoc, jakiej zdający oczekuje od władz miejscowości.

(1) Przedstawienie korzyści, jakie niesie ten projekt

Akceptowane są argumenty dotyczące np.:

- ułatwienia życia osobom starszym (np. robienie zakupów w sklepach i aptekach internetowych, zapisy do lekarza, załatwienie innych spraw życia codziennego przez internet)
- umożliwienia częstszych kontaktów rodzinnych i towarzyskich
- urozmaicenia /utrakcyjnienia czasu wolnego seniorów (np. oglądanie filmów, koncertów, przedstawień teatralnych, możliwość korzystania z różnego rodzaju zajęć zgodnie z zainteresowaniami).

(2) Przedstawienie, jakiej pomocy oczekuje zdający od władz miejscowości

Akceptowane są wypowiedzi, w których zdający przedstawia konkretne prośby, propozycje, pomysły, dotyczące np.:

- wydzielenia pomieszczenia dla zajęć
- zabezpieczenia potrzebnego sprzętu
- udostępnienia darmowego internetu dla seniorów
- zapewnienia poczęstunku podczas zajęć.

Jeśli zdający nie przedstawia konkretnych próśb/swoich pomysłów w sprawie oczekiwanej pomocy, np. wyraża potrzebę pomocy, ale nie precyzuje, w jaki sposób władze mogą pomóc, realizacja drugiego elementu tematu jest kwalifikowana na poziom 0.

Jeśli całość ostatniego akapitu jest realizacją drugiego elementu polecenia, ta część pracy jest traktowana jako rozwinięcie. Oznacza to, że zdający pominął zakończenie.

Zgodność z tematem

Chcesz z kolegami zrealizować w swojej miejscowości projekt *Азбука Интернета для пожилых людей*, mający na celu zapoznanie starszych ludzi z podstawami internetu. } „główka”
W liście do lokalnych władz napisz

o korzyściach, jakie niesie ten projekt starszym ludziom oraz

} element 1.

o tym, jakiej pomocy oczekujesz od władz miejscowości.

} element 2.

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.:
  - problemy/potrzeby osób starszych
  - wykluczenie cyfrowe seniorów
  - konieczność aktywizacji osób starszych

- pozytywne aspekty projektu
- przedstawienie grupy projektowej
- opis już rozpoczętych działań.

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.:
  - przedstawienie innych projektów realizowanych przez grupę projektową
  - opis różnych projektów realizowanych w danej miejscowości
  - rozważania na temat zagrożeń związanych z internetem
  - rozważania na temat roli osób starszych w społeczeństwie.

Takie fragmenty są zaznaczane w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.:
  - rady, jak napisać projekt dla seniorów
  - wpływ aktywności fizycznej na jakość życia osób starszych
  - relacja z zajęć informatyki.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, który jest kluczowy dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest też wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypracowania.

Dopuszczalne jest krótkie zakończenie listu, ale aby mogło ono być zakwalifikowane na poziom 2, musi odnosić się do kwestii poruszanych w rozwinięciu, np. *Надеюсь, что Вы поможете нам в реализации проекта и общими усилиями нам удастся сделать жизнь пожилых людей интереснее и проще.* Zakończenie ograniczające się do utartych zwrotów stosowanych w zakończeniu listu, np.: *Жду ответа; Надеюсь, что вы откликнетесь на нашу просьбу.* jest kwalifikowane jako schematyczne.

Elementy charakterystyczne dla formy

List do władz lokalnych jest listem formalnym. Akceptowane są zwroty rozpoczynające i kończące o charakterze formalnym i półformalnym standardowo używane w języku rosyjskim (*Уважаемый господин губернатор! Уважаемый Григорий Сергеевич! Уважаемые члены администрации города!*)

Nie są akceptowane zwroty nieformalne (np. *Привет! Пока! Здравствуй!*) oraz nieodpowiednie w kontekście formalnego listu w języku rosyjskim (np. *Дорогой губернатор! Дорогой мэр города! Дорогой Сергей Петрович!*)

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
  - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
  - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakowania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
  - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
  - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia
Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, to liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).	

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymagania określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *хороший, интересный*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych

oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *пожилые люди / люди пожилого возраста* zamiast *старые osoby / старшие osoby*).

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. Я хачу обратиться к Вам с просьбой.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.
4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce (gżeje).
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce (qzać) w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco.</u>
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu.]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	Fragment nie na temat.
błędy interpunkcyjne (wyłącznie na poziomie rozszerzonym)	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło (,) i deszczowo. Zrobiłem to (√) ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
  - nieczytelna LUB
  - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
  - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
  - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż **160** wyrazów, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym*. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy dyslektyków to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić *фильм, группа*, np. *серуал „М jak miłość”*, *книга „Świat Dysku”*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Я читаю Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
9. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za

zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *на озере* (2 wyrazy), *в большом городе* (3 wyrazy), 1789 (1 wyraz), 10.01.2015 (1 wyraz), *10 января 2015* (3 wyrazy).
2. Jako jeden wyraz liczone są
  - wyrazy łączone dywizem, np. *из-за*, *Санкт-Петербург*, *по-моему*
  - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. МГУ, СПИД
  - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. XX = 1 wyraz, XX век = 2 wyrazy.
4. Adres i podpis nie są liczone w liście.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. „buźki”).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Я читаю Новые Горизонты*. – 4 wyrazy.